

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

12.08.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Україністика «в довгу» або як перетворити солідарність на традицію: професор Олександр Авербух. – Аріна Кравченко](#)

Благодійність

[Протезування ветеранів: підсумки благодійного збору нацвідбору на «Євробачення-2026»](#)

[Зібрали кошти для ЗСУ. У США провели благодійний гастрономічний захід на підтримку України та Криму як її частини. – Катерина Глянько](#)

Фестивалі

[Фестиваль, яких у нас ще не було. Як пройшов «Вирій» 2026 і чому його всі обговорюють. – Олексій Бондаренко](#)

[«Нормалізація прірви» чи право на відпочинок? Чому фестиваль «Вирій» викликав стільки критики. – Оксана Кривіцька](#)

[Світязь Фест 2026: хто виступатиме на закритті сезону 14–16 серпня. – Віта Шепеля](#)

[У Харкові пройде дводенний фестиваль Kazka Family Open Air vol.6. – Ніно Авалішвілі](#)

Музика

[9-й Bouquet Kyiv Stage: гайд музичною програмою. – Любов Морозова](#)

[Співак DREVO з Рівненщини вирушає у концертний тур](#)

Візуальні мистецтва

[Український ілюстратор Міша Чернов став переможцем у Folio Book Illustration Award 2026. – Вероніка Якимець](#)

[Від Алли Горської до Марії Фої: вітрини в центрі Києва відзначили двома міжнародними нагородами за дизайн \(ФОТО\). – Дарина Рубан](#)

[МУРН відкрила прийом заявок на цьогорічну фотопремію. – Ніно Авалішвілі](#)

[У Португалії проходить виставка робіт українських фотографів про війну. – Вероніка Якимець](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Тобі доводиться пояснювати власне існування». Актори фільму «Я рідко прокидаюсь мріючи» – про кохання, війну і найскладнішу сцену на кордоні. – Наталія Серебрякова

У День Незалежності на ICTV2 відбудеться прем'єра воєнного екшену «24». – Діана Горон

Література. Книговидання

Коли книжки стають мішенню: як війна змінює українське книговидання і чому нас врятують цифрові формати. – Світлана Павелецька

«Укрзалізниця» запускає продаж книжок разом із квитками для підтримки українських видавців. – Дар'я Лобанок

Музейна справа

У луцькому «Окольному замку» відкрили виставку про «Литовську Трою» та підписали угоду про співпрацю. – Анна Корець

Під імперським образом Олександра Невського церкви в Біличах виявили старовинну українську ікону. – Тетяна Федчик

Охорона культурної спадщини

Аварійний костел св. Марка у Варяжі готують до реставрації. – Оріся Шиян

На Кіровоградщині землі під двома курганами повернули державі. – Галина Шевченко

Підтримка України у світі

Британський митець створив картини про Україну, написавши їх вугіллям зі зруйнованої Харківської ОДА. – Микита Кишиневський

Режисер українського походження зняв фінал третього сезону «Дому дракона» (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

Загальні питання

Україністика «в довгу» або як перетворити солідарність на традицію: професор Олександр Авербух. – Аріна Кравченко

Поет, перекладач, літературознавець та професор української літератури та культури Мічиганського університету О. Авербух розповідає, як україністиці вийти з-під «російського даху» західної славістики та утвердитися як самостійній дисципліні; у чому полягає пастка «тимчасової солідарності» та чому для майбутнього українських студій постійні професорські посади важливіші за короткострокову допомогу; як деколонізувати навчальні програми і як, врешті-решт, вибудувати живий діалог між західними університетами та науковцями в Україні, щоб уникнути ізоляції та «різних версій» україністики. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-ukrajinstika-staye-samostiynoyu-disciplinoyu-dekolonizaciya-ta-vikliki-316814/>

Благодійність

Протезування ветеранів: підсумки благодійного збору нацвідбору на «Євробачення-2026»

В межах національного відбору на «Євробачення-2026» під час спільного благодійного збору Суспільного Мовлення та Superhumans на протезування ветеранів було зібрано загалом 1 752 100 грн. Усі кошти спрямовано на виготовлення та встановлення індивідуальних протезів для ветеранів, а також для забезпечення комплексної реабілітації пацієнтів. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1377074-protezuвання-veteraniv-pidsumki-blagodijnogo-zboru-nacvidboru-na-evrobacenna-2026/>

Зібрали кошти для ЗСУ. У США провели благодійний гастрономічний захід на підтримку України та Криму як її частини. – Катерина Глянько

В американському місті Рентон, штат Вашингтон, проведено благодійний гастрономічний захід The Biggest Crimean Chiberek of WA State, присвячений кримськотатарській та українській кухні на підтримку України та тимчасово окупованого Криму як її невід'ємної частини. За підсумками заходу зібрано 3 тисячі доларів, які передадуть Збройним силам України. Гості готували й куштували традиційні чібереки, брали участь у кулінарному майстер-класі, слухали живу музику, брали участь у конкурсах та долучалися до збору коштів. Докладніше:

<https://suspilne.media/crimea/1376820-zibrali-kosti-dla-zsu-u-ssa-proveli-blagodijnij-gastronomicnij-zahid-na-pidtrimku-ukraini-ta-krimu-ak-ii-castini/>

Фестивалі

Фестиваль, яких у нас ще не було. Як пройшов «Вирій» 2026 і чому його всі обговорюють. – Олексій Бондаренко

Фестиваль «Вирій.Простонеба» започаткували А. Гудкова та команда «Куражу» у 2025 році. 8–9 серпня 2026-го фестиваль відбувся вдруге на

території київського ВДНГ, навколо та всередині павільйону «Кит». Докладніше про його хід та підсумки:

<https://liroom.com.ua/music/vyriy-festyval-2026/>

«Нормалізація прірви» чи право на відпочинок? Чому фестиваль «Вирій» викликав стільки критики. – Оксана Кривіцька

«Мене лякає не фестиваль. Мене лякає нормалізація прірви» – після такого допису депутатки Київської міськради, начальниці медичної служби «Ульф» батальйону «Вовки Да Вінчі» А. Михайлової про етнофестиваль «Вирій. Простонеба» у соцмережах розгорілася дискусія про те, чи має війна залишатися помітною навіть у просторі, створеному для відпочинку й розваг. Михайлова гостро відреагувала на те, що фестиваль відбувався того самого дня, коли в Києві прощалися з О. Юковим – засновником пошукової групи «Плацдарм», який понад 25 років займався пошуком і поверненням тіл загиблих. Він загинув 5 серпня на Донеччині, а 8 серпня сотні людей прийшли попрощатися з ним на майдан Незалежності. Михайлова протиставила ці два одночасні події – прощання із загиблим і фестивальні танці на ВДНГ – як приклад прірви між досвідом людей, залучених у війну, та цивільним життям у тилу. За два дні «Вирій» на ВДНГ у Києві відвідали близько 17 тисяч людей. На сценах виступали С. Вакарчук, Vivienne Mort, NAZVA та інші відомі артисти, а серед гостей були, зокрема, народні депутати Я. Железняк й О. Коваль, колишня прем'єр-міністерка Ю. Смиріденко. Цього літа проходили й інші фестивалі, як-от «Книжковий Арсенал», «Протасів Яр», Atlas Festival і Faine Misto, проте саме «Вирій» викликав особливо багато критики. Авторка аналізує, чому саме «Вирій» викликав гостру реакцію і де під час війни проходить межа між правом на відпочинок та необхідністю пам'ятати про війну. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/festyval-vyriy-rozvahy/33826770.html>

Світязь Фест 2026: хто виступатиме на закритті сезону 14–16 серпня. – Віта Шепеля

На Шацьких озерах відбудеться грандіозне закриття літнього сезону концертів «Світязь Фест». Докладніше про програму та учасників:

<https://shatsk.rayon.in.ua/news/1093785-svitiaz-fest-2026-xto-vistupatime-na-zakritti-sezonu-14-16-serpnia>

У Харкові пройде дводенний фестиваль Kazka Family Open Air vol.6. – Ніно Авалішвілі

15 і 16 серпня на подвір'ї культурно-громадського центру DRUK у Харкові відбудеться шостий фестиваль Kazka Family Open Air. Цьогоріч його проведуть просто неба. Протягом двох днів на сцену вийдуть гурти з Харкова, Києва, Тернополя, Маріуполя, Хмельницького, а також музиканти зі США та Берліна. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/kazka-family-open-air-vol-6/>

Музика

9-й Bouquet Kyiv Stage: гайд музичною програмою. – Любов Морозова

Від 13 по 16 серпня на території Софії Київської відбудеться IX фестиваль Bouquet Kyiv Stage. У межах події заплановано фото- та художні виставки, кінопокази, театральні вистави, панельні дискусії, екскурсії, а також дитячі майстер-класи. Втім, найбільшу увагу за традицією буде приділено музиці: заплановано понад двадцять концертів класичної, джазової та фолкмузики, а також авторської пісні. Опубліковано гід музичною програмою фестивалю. Усі події розбито на три блоки: концерти, присвячені знаковим постатям минулого та сучасності; проєкт «Звільнена музика»; а також джаз, фолк і авторська пісня. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/08/12/758258_9-y_bouquet_kyiv_stage_gayd.html

Співак DREVO з Рівненщини вирушає у концертний тур

Артист М. Дерев'янчук, який виступає під псевдонімом DREVO, вирушає у концертний тур. У планах – виступи не лише в українських містах, а також у Празі та Варшаві. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1093545-spivak-drevo-z-rivnenshhini-virusaje-u-koncertnii-tur>

Візуальні мистецтва

Український ілюстратор Міша Чернов став переможцем у Folio Book Illustration Award 2026. – Вероніка Якимець

Цьогоріч учасники з усього світу створювали ілюстрації до першого розділу роману «Не відпускай мене» британського письменника Кадзуо Ішігуро. Загалом подано понад 400 робіт. Журі щорічної міжнародної премії Folio Book Illustration Award відзначило роботу М. Чернова за сміливий візуальний стиль та креативну інтерпретацію книги. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/08/11/758228_ukrayinskiy_ilyustrator_misha.html

Від Алли Горської до Марії Фої: вітрини в центрі Києва відзначили двома міжнародними нагородами за дизайн (ФОТО). – Дарина Рубан

Два артпроєкти ЦУМу в Києві відзначено на міжнародному конкурсі International Visual Competition 2026 від американського профільного видання VMSD (Visual Merchandising + Store Design). Весняні вітрини ЦУМу, які у 2025 році створили у співпраці з українською ілюстраторкою М. Фоєю, посіли перше місце в конкурсі візуального мистецтва Creative Visions. Головним образом проєкту стала вода, що символізує саморефлексію, тишу та внутрішні зміни. Ще одну нагороду отримали осінні вітрини, присвячені творчості українських шістдесятників А. Горської і В. Зарецького. Цей проєкт журі відзначило спеціальною премією. Для оформлення семи вітрин використали мотиви з картин подружжя. Замість копіювання оригінальних робіт команда створила їхню сучасну візуальну інтерпретацію, зберігши характерні образи та кольори творчості митців. Джерело:

<https://shotam.info/vid-ally-horskoi-do-marii-foi-tsum-kyiv-otrymav-dvi-mizhnarodni-nahorody-za-oformlennia-vitryn-foto/>

МҮРН відкрила прийом заявок на цьогорічну фотопремію. – Ніно Авалішвілі

Школа концептуальної та артфотографії МҮРН розпочала прийом заявок на третю МҮРН Photography Prize. Докладніше про умови участі:

<https://lyuk.media/news/myph-photography-prize-2026/>

У Португалії проходить виставка робіт українських фотографів про війну. – Вероніка Якимець

До кінця серпня в Centro Cultural e de Congressos у Калдаш-да-Райня (Португалія) триває фотовиставка «They Fight For Us Too» («Вони також воюють за нас») з роботами 16-ти українських фотографів та фотографок, які документують російсько-українську війну. «They Fight For Us Too» створено в рамках програми Міжнародного фестивалю фотографій F/262. У Португалії виставку ініційовано у співпраці Української асоціації професійних фотографів (UAPP) з португальською асоціацією Fotografia, Solidariedade e Obras Sociais (F/SOS), вона проходить під патронатом компанії з ІТ, аерокосмічних технологій, оборони та безпеки TEKEVER. Експозицію доповнено раніше неопублікованими, натхненними цими фотографіями, текстами п'ятьох португальських письменників та письменниць: Ани Барбари Педрози, Ани Маргаріди де Карвалью, Гонсалу М. Тавареша, Жулієти Монгінью та Руя Коусейру, аби створити діалог між двома видами мистецтва про пам'ять, війну та людське існування. Авторами та авторками фоторобіт стали П. Дорогой, А. Дубчак, Ю. Дачишин та ін. Раніше «They Fight For Us Too» експонувалася в Бельгії та Чехії. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/08/11/758280_portugaliyi_prohodit_vistavka.html

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Тобі доводиться пояснювати власне існування». Актори фільму «Я рідко прокидаюсь мріючи» – про кохання, війну і найскладнішу сцену на кордоні. – Наталія Серебрякова

На кінофестивалі у Локарно відбулася прем'єра німецько-українського фільму сценаристки А. Мелікової та режисерки І. Штевер «Я рідко прокидаюсь мріючи». Картину було представлено в головному конкурсі. Вона розповідає про молоду пару – трансгендерного чоловіка Олега та його дівчину Олю, які зустрічають Новий рік у Києві, намагаючись утриматися за крихке відчуття нормальності. 24 лютого 2022 року їхнє життя, як і життя усіх українців, радикально змінюється через повномасштабне вторгнення росії. Стрічка поєднує інтимну історію кохання з ширшим контекстом історичної травми, розмірковуючи про гендерні ролі, тілесність і прийняття іншого в умовах, коли реальність стрімко руйнується. Це не лише історія про війну чи трансгендерний досвід, а й багатошарове дослідження того, як людина намагається зберегти себе і свої стосунки у світі, що невпинно змінюється. В інтерв'ю виконавці головних ролей – М. Брайт і Т. Миронишена – розповідають про їхній досвід знімань, роботу з режисеркою, а також про те, як особисті історії та імпровізація

вплинули на створення їхніх персонажів. Обидва актори є непрофесіоналами, і для них ця робота стала дебютом у кіно. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/08/11/tobi-dovodytsia-poiasniuvaty-vlasne-isnuvannia-aktory-filmu-ya-ridko-prokydaius-mriiuchy-pro-kokhannia-viynu-i-nayskladnishu-stsenu-na-kordoni/>

У День Незалежності на ICTV2 відбудеться прем'єра воєнного екшену «24». – Діана Горон

24 серпня на телеканалі ICTV2 відбудеться прем'єра чотирисерійного воєнного екшену «24», створеного на основі реальної історії 24 українських військових моряків, які пройшли російський полон. Режисер серіалу – З. Буадзе. Виробництвом картини займалася компанія «Основа Фільм Продакшн» за підтримки Міністерства культури України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/251813/2026-08-11-u-den-nezalezhnosti-na-ictv2-vidbudetsya-premiera-voennogo-ekshenu-24/>

Література. Книговидання

Коли книжки стають мішенню: як війна змінює українське книговидання і чому нас врятовують цифрові формати. – Світлана Павелецька

Співзасновниця видавництва #книголав аналізує виклики для українського книговидавництва через повномасштабну війну, зокрема знищення складів та інфраструктури. Авторка зауважує, що видавнича галузь адаптується через цифровізацію, розвиваючи електронні та аудіокниги. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-viyna-vplivaye-na-knigovidavnictvo-ukrajini-knizhki-nemozhливо-znishchiti-316812/>

«Укрзалізниця» запускає продаж книжок разом із квитками для підтримки українських видавців. – Дар'я Лобанок

В УЗ нагадали, що лише внаслідок останніх обстрілів росія знищила понад 10 мільйонів книжок в Україні. Тепер на окремих рейсах Укрзалізниці пасажери можуть замовити книгу під час оформлення квитка та отримати її безпосередньо на своїй полиці під час старту маршруту. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrzaliznicya-zapuskaye-prodazh-knizhok-razom-iz-kvitkami-na-potyagi-316820/>

Музейна справа

У луцькому «Окольному замку» відкрили виставку про «Литовську Трою» та підписали угоду про співпрацю. – Анна Корець

У Музейному просторі «Окольний замок» у Луцьку відкрито фотовиставку «Археологічна пам'ятка Кернаве: 20 років у списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО». Проєкт створено спільними зусиллями Тракайського історичного музею та Дирекції Державного культурного заповідника Кернаве. На урочистий захід завітали директорка Тракайського історичного музею Альвіга Змеєвськієне, її колега Даріус Журомскас, а також представники наукової і музейної спільноти краю. Представлена експозиція стала складовою підготовки до відзначення 600-річчя з'їзду європейських монархів у Луцьку,

ювілей якого місто святкуватиме у 2029 році. Важливим підсумком заходу стало офіційне підписання договору про співпрацю між Тракайським історичним музеєм та КП «Центр розвитку туризму» в особі директорів Альвігі Змеєвськієне та Д. Зінька. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1093477-u-luckomu-okolnomu-zamku-vidkrili-vistavku-pro-litovsku-troiu-ta-pidpisali-ugodu-pro-spivpraci>

Під імперським образом Олександра Невського церкви в Біличах виявили старовинну українську ікону. – Тетяна Федчик

У Свято-Михайлівській церкві села Біличі під час наукових досліджень виявлено замальовану старовинну українську ікону Різдва Пресвятої Богородиці, яка століттями ховалася під російським імперським сюжетом з образом Олександра Невського, повідомив науковий співробітник Нововолинського історичного музею Ю. Велінець. Наукове дослідження реліквії розпочато ще 26 серпня 2025 року. Тоді рентгенологічне обстеження вперше підтвердило наявність іншого зображення під верхнім шаром фарби. Наразі харківські художники-реставратори А. Погрібний і М. Погрібна продовжують роботу над розкриттям нижнього автентичного живописного шару. Фахівці знімають пізніші нашарування з образу Олександра Невського, що датується 1876 роком. З-під нього поступово проявляється справжній український сакральний живопис із витонченим письмом. «Це не просто унікальний палімпсест (нашарування різних епох у храмових розписах чи іконах – річ звичайна) – це ніби моментальне фото нашої культурної спадщини, яку витравлювали й виправляли, аби звести до „правильного” канону. Ще одна стигма „руського міра”», – зазначив історик О. Сокирко. Докладніше:

<https://ivanychi.rayon.in.ua/news/1093670-u-xrami-sela-bilici-pid-ikonoiu-oleksandra-nevskogo-viiavili-davnii-obraz-rizdva-presviatoyi-bogorodici>

Охорона культурної спадщини

Аварійний костел св. Марка у Варязжі готують до реставрації. – Оріся Шиян

Костел Св. Марка у Варязжі Шептицького району відреставрують. Його оглянули фахівці з України та Польщі, очистили від самосіву та окреслили план дій на цей рік, повідомили 11 серпня на сторінці Інституту Polonika. Костел є пам'яткою архітектури національного значення і перебуває в управлінні заповідника у Белзі. 2024 року заповідник за кошти Міністерства культури зробив ескізний проєкт реставрації. Він отримав схвалення міністерства і був поданий на відбір фінансування Інститутом Polonika. Проєкт відновлення фінансується за рахунок коштів Міністерства культури та національної спадщини Польщі за програмою «Охорона культурної спадщини за кордоном». Докладніше:

https://zaxid.net/kostel_svyatogo_marka_u_varyazhi_vidrestavruyut_n16433

На Кіровоградщині землі під двома курганами повернули державі. – Галина Шевченко

Прокурори Кіровоградської обласної прокуратури у судовому порядку повернули державі дві земельні ділянки історико-культурного призначення, на яких розташовано пам'ятки археології – Курган № 6 та Курган № 7 Курганної групи II поблизу села Красногірка Голованівського району. Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/1093677-na-kirovogradshhini-zemli-pid-dvoma-kurganami-povernuli-derzavi>

Підтримка України у світі

Британський митець створив картини про Україну, написавши їх вугіллям зі зруйнованої Харківської ОДА. – Микита Кишиневський

У Лондоні відкривається виставка британського художника Пірса Секунди під назвою «Nature Morte: The Extermination of Ukraine». Автор навмисно зобразив традиційні українські страви, серед яких борщ, котлета по-київськи та хліб. За задумом художника, зображення звичної їжі має показати іноземцям, наскільки крихким є мирне життя під час російського вторгнення. Для написання картин Пірс Секунда використав унікальний матеріал, відмовившись від звичайних фарб. Він власноруч виготовив чорнило з попелу та деревного вугілля, зібраного на руїнах Харківської обласної адміністрації після ракетного удару 2022 року. Експозиція має документальний вимір, розроблений спільно з українськими дослідниками. Зчитавши QR-коди біля картин, відвідувачі зможуть переглянути досьє на російських посадовців і військових, причетних до воєнних злочинів та депортації дітей. Крім натюрмортів, на виставці презентують 40-хвилинний документальний фільм про руйнування культурної спадщини. Також у галереї розмістять масштабну карту України з понад шістьма тисячами позначок, які фіксують пошкоджені росією культурні об'єкти. Головна мета проєкту полягає у приверненні уваги до масштабів агресії РФ та сприянні новим міжнародним санкціям. 15% коштів від продажу робіт організатори передадуть на відбудову пошкодженого храму XII століття у Києво-Печерській лаврі. Джерело:

<https://shotam.info/brytansky-y-my-tets-stvoryv-kartyny-pro-ukrainu-napysavshy-ikh-vuhilliam-zi-zruynovanoi-kharkivskoi-oda/>

Режисер українського походження зняв фінал третього сезону «Дому дракона» (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

Американський режисер з українським корінням Андрій Парех виступив постановником фінального, восьмого епізоду третього сезону серіалу «Дім дракона». Митець народився у США в родині українки та індійця. Режисер відкрито висловлює свою проукраїнську позицію. У 2022 році він опублікував світлину у вишиванці, яку отримав у подарунок від бабусі. На своїх сторінках у соціальних мережах Парех регулярно розповідає іноземній аудиторії про наслідки російських обстрілів та закликає допомагати українцям. У липні 2026 року режисер відвідав Львів і став свідком російського ракетного удару по місту. Докладніше:

<https://shotam.info/rezhyser-ukrainskoho-pokhodzhennia-zniav-final-tretoho-sezonu-domu-drakona-video/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm